

iStock

SPLJOŠTENA NJUŠKICA *nije slatka,* to je težak zdravstveni problem

KUĆNI LJUBIMCI

Skraćivanje lubanje najčešće nije praćeno odgovarajućim skraćivanjem mekih tkiva, tj. unutarnjih mekih dijelova glave (jezik, meko nepce, koža). Koliko je nabora vidljivo izvana, toliko ima i unutarnjih struktura, ali stiješnjjenih u uskim prostorima

Piše Lea Kreszinger,
dr. vet. medicine
Veterinarska klinika Kreszinger
www.klinika-kreszinger.com

Porast popularnosti tzv. brahicefaličnih pasmina, tj. pasmina koje imaju "spljoštene njuškice", uključujući mopsove i francuske buldoga, povezan je i s pitanjima koja se tiču zdravlja i dobrobiti kućnih ljubimaca.

Psi određenih ekstremnih karakteristika (mopsovi, chihuahua) postali su žrtve vlastite popularnosti, a njihova "slatka" lica često dolaze ispred ugroženog zdravlja i kvalitete života. Problemi mogu uključivati ozbiljne teškoće s disanjem, što dovodi do smanjenja tjelesne aktivnosti, pretilosti i problema povezanih s njom, do očnih ulcera, abnormalnosti kralježnice, dermatitisa u dubokim naborima kože, reproduktivnih problema, problema sa zubima i poremećaja u ponašanju.

Mnogi vlasnici takvih pasa, nažalost, ne shvaćaju da ova bića pate radi ljudima poželjnog izgleda. Važna je uloga nas veterinara da svakodnevno educiramo vlasnike i buduće vlasnike te im pomognemo da budu upućeni u sve navedene probleme ugroženih pasmina, jer kao veterinari na prvo mjesto stavljamo interese naših pacijenata. Za ugrožene životinje, pse sa spljoštenom njuškom, ali i mačke i kuniće, to može uključivati kirurške postupke za ispravljanje ili prevladavanje poremećaja u građi i funkciji, poput proširenja nosnica, skraćivanja mekog nepca ili obavljanja carskog reza. Nažalost, ovakvi zahvati, koji bi trebali biti

izuzetak, postaju uobičajeni u mnogih brahicefaličnih pasmina.

VIŠAK MEKIH TKIVA

Pojam brahicefaličan dolazi od grčkih riječi brachy=kratko i cephal=glava. Brahicefalične životinje (psi i druge vrste, uključujući mačke i kuniće) one su s karakterističnom kratkom glavom i spljoštenim nosom. Kod tih životinja skraćivanje lubanje najčešće nije praćeno odgovarajućim skraćivanjem mekih tkiva, što dovodi do neusklađenosti i prekomjerne količine mekog tkiva, tj. unutarnjih mekih dijelova glave (jezik, meko nepce, koža). Slikovito rečeno: koliko je nabora vidljivo izvana, toliko ima i unutarnjih struktura, ali stiješnjjenih u uskim prostorima, u najvećoj mjeri unutar dišnih puteva.

Najčešći su ovi problemi kod psećih pasmina poput engleskog i francuskog buldoga te mopsa. No, slijedi cijela lista, premda kod sljedećih pasmina navedene karakteristike nisu toliko ekstremno izražene: američki buldog, američki koker španijel, bostonski terijer, bokser, bulmastif, cavalier King Charles španijel, chihuahua, chow chow, bordoška doga, japanski čin, lasa apso, napuljski mastif, pekinezer, shar pei, shih tzu, tibetski španijel itd. U maćaka najviše su pogođene perzijske mačke, no u ovu skupinu ulaze i britanska kratkodlaka mačka, kratkodlaka egzota, himalajska, perzijska i scottish fold mačka.

ČETIRI KRITIČNA PODRUČJA

Što je zapravo brahicefalični sindrom ili sindrom opstruktivnih dišnih puteva (engl. brachycephalic obstructive airway syndrome, BOAS)? To je kronični respiratorni sindrom pri čemu višak mekog tkiva blokira dišne puteve, čime ozbiljno i cijeli život utječe na kvalitetu življenja. Karakteriziran je kroničnim nedostatkom zraka i posljedičnim teškoćama u hodanju, trčanju i igranju te u ubrzanom, abnormalnom i bućnom disanju (dahtanje, hrkanje), niskom razinom kisika u krvi i time mogućim kolapsom. Bilo koje uzbuđenje ili stres mogu pogoršati disanje kod ovakve životinje.

Četiri su najkritičnija područja kod ovih životinja:

- uske nosnice i unutrašnji nosni prolazi
- predugačko meko nepce koje blokira dušnik
- suženo ždrijelo
- trahealna hipoplazija (dišna cijev premalenog promjera za veličinu životinje).

Navedeni problemi najčešći su kod psećih pasmina poput engleskog i francuskog buldoga te mopsa. No, imaju ih i američki buldog, bostonski terijer, bokser, cavalier King Charles španijel, chihuahua, shih tzu... U maćaka najpogođenije su perzijske

NIZ TEŠKOĆA

OD ČEGA PATE PASMINE SPLJOŠTENE NJUŠKE

Anatomski poremećaji kod brahicefaličnih pasmina izazivaju ozbiljne zdravstvene probleme.

To su:

- teškoće u disanju (disanje otvorenih usta, hrkanje)
- apneja u snu (uzrokujući manjak kisika)
- otežana termoregulacija (psi su skloni toplinskom udaru, što može rezultirati smrću)
- refluks želučanog sadržaja (zbog kroničnog negativnog pritiska u prsnoj koži)
- mljackanje i regurgitacije (opsežni nabori sluznice ždrijela i izduženo meko nepce mogu ometati gutanje)
- pretilost (zbog smanjene tjelesne aktivnosti, jer stalno pokušavaju doći do zraka).

Kod brahicefaličnih pasmina prisutni su i dodatni problemi, poput teškoća tijekom poroda, kod kojeg je često nužan carski rez (zbog velike lubanje i nedostatka njuške); poremećaja zubala: zbog abnormalne njuške zagriz je nepravilan (malokluzija), a žvakanje otežano; dermatitisa u kožnim naborima koji izazivaju svrbljivost, bolnu nadraženost i infekciju; ulcera površine oka: nerijetko ovakvi psi imaju izbuljene oči koje nisu uvijek potpuno zaštićene kapcima, što ih čini osjetljivijima na ozljede, čireve i probleme s očima.

ZAŠTO LJUDI ŽELE OVAKVE PSE?

Danas imamo rezultate studija kojima je cilj bio utvrditi razloge zbog kojih ljudi nabavljaju ovakve pse, odnosno uzroke ekspanzije brahicefaličnih pasmina. Samo je u Velikoj Britaniji prošle godine prijavljeno 6990 francuskih buldoga. Dio promocije odvija se preko medijski eksponiranih ličnosti i reklama. Navodi se da ljudi vole ovakve pse "jer su slatki, imaju lice poput novorođenčadi, velike oči i izrazom lica odaju dojam bespomoćnosti". Paradoksalno, ljubimčevi zdravstveni problemi najčešće ne utječu dovoljno na odluku vlasnika da promijene pasminu pri odabiru novog ljubimca.

Pojedine europske zemlje danas uzgoj ovakvih pasa smatraju mučenjem životinja i zakonom o dobrobiti životinja zabranjuju njihov uzgoj. Kao veterinar svakodnevno se suočavam sa svim što sam navela u tekstu i vlasnicima objašnjavam da je disanje buldoga jednako kao disanje kroz slamku dok hodate, trčite, penjete se... Ljeti traheotomije, kisik, borba za život, zimi je malo lakše, pa sve ispočetka... Cijeli život. Je li to slatko ili...?